

EVROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2014/2059(INI)

2.10.2014

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

o evropskem semestru za usklajevanje gospodarskih politik: izvajanje
prednostnih nalog za leto 2014
(2014/2059(INI))

Pripravljaec mnenja(*): Sergio Gutiérrez Prieto

(*) Pridruženi odbor - člen 50 Poslovnika

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za ekonomske in monetarne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 14. septembra 2011¹ in 16. januarja 2014² o strategiji EU za brezdomce,
- A. ker po šestih letih gospodarske krize in negativnih stopenj rasti gospodarska obnova počasi pridobiva zagon in naj bi jo do leta 2015 dosegle vse države članice; ker bo gospodarska obnova po napovedih Komisije še vedno šibka in je treba nadaljevati reforme, da bi izpolnili zahteve državljanov v zvezi z zaposlovanjem in socialnimi pravicami ter povrnili produktivnost in konkurenčnost; ker Komisija priznava, da so socialne razmere v številnih delih EU slabe, da je brezposelnost dosegla doslej najvišjo raven in da se razlike med regijami in državami članicami povečujejo; ker bi ukrepi, s katerimi bi uredili razmere na področju zaposlovanja in sociale, izboljšali konkurenčnost in obete za rast;
- B. ker je v EU stopnja brezposelnosti in stopnja brezposelnosti mladih kljub njenemu rahlemu zmanjšanju še vedno izredno zaskrbljujoča (25,005 milijona brezposelnih v EU-28 junija 2014 in 5,06 milijona mladih brezposelnih v EU-28 julija 2014); ker poleg tega razlike med splošnimi stopnjami brezposelnosti in stopnjami brezposelnosti mladih v državah članicah (5 % brezposelnih v Avstriji v primerjavi s 27,3 % v Grčiji; 9,3 % mladih brezposelnih v Avstriji v primerjavi s 53,8 % v Španiji) pomenijo veliko tveganje tako za gospodarsko stabilnost EU kakor za evropsko socialno kohezijo;
- C. ker Komisija ugotavlja, da so številne države že uvedle pomembne reforme, tudi za krepitev in večjo učinkovitost aktivnih politik trga dela ter vzpostavitev privlačnega poslovnega okolja;
- D. ker Komisija ugotavlja, da imajo inovacije, raziskave in razvoj pomembno vlogo pri ustvarjanju dodane vrednosti in da je neuskklajenost med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih, zlasti v sektorjih, temelječih na znanju, vse večja;
- E. ker je zdaj fragmentacija trga dela eden od glavnih vzrokov neenakosti med državami članicami in različnimi sektorji; ker se to odraža v razlikah pri dostopu do zaposlitve (vključno z ovirami pri vstopu na trg dela) ter v pogojih dela in ravnih plač, ki včasih ne zadostujejo za zagotavljanje dostojnega življenjskega standarda, ter v vse večjem razkoraku med nizko in visoko kvalificiranim delom, ki lahko onemogoči gibanje na trgu dela; ker so reforme še vedno potrebne, da bi to fragmentacijo odpravili ;
- F. ker so za določitev minimalne plače pristojne države članice;
- G. ker zakonodaja EU o pogojih dela, diskriminaciji ter zdravju in varnosti na delovnem mestu zagotavlja zaščito delavcev pred izkoriščanjem in diskriminacijo ter prispeva k

¹ UL C 51 E, 22.2.2013, str. 101.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0043.

lažjemu vključevanju skupin, kot so ženske in invalidi, na trg dela; ker po ocenah stroški nesreč na delovnem mestu in poklicnih boleznih znašajo od 2,6 do 3,8 % BDP, medtem ko podjetja za vsak evro, ki ga porabijo za uvedbo zdravstvenih in varnostnih standardov, dobijo nazaj 2,2 evra;

- H. ker se je v gospodarski in finančni krizi pokazala ranljivost javnih financ v nekaterih državah članicah;
- I. ker so nekatere države članice, da bi premagale krizo, ostro zarezale v svoje javne finance prav v trenutku, ko so se zaradi povečanja števila brezposelnih potrebe po socialnem varstvu povečale; ker so se sredstva za socialno varstvo v nacionalnih proračunih še bolj skrčila zaradi zmanjšanja vplačanih prispevkov, do katerega je prišlo zaradi obsežne izgube delovnih mest ali zniževanja plač, kar je dejansko ogrozilo evropski socialni model;
- J. ker je Komisija priznala, da so varčevalne politike, ki so se izvajale zaradi krize in razmer v več gospodarstvih EU, negativno vplivale na gospodarsko rast in socialne vidike, in v sporočilu z dne 2. junija 2014 (COM(2014)0400) zapisala: „Učinki krize in ukrepov politik na gospodarske in socialne razmere vplivajo na raven neenakosti. Strukturna narava nekaterih reform na področju brezposelnosti, omejitve dostopa do izobraževanja in zdravstvenega varstva ter nekatere reforme davčnih ugodnosti lahko nesorazmerno vplivajo na ranljivejši sloje družbe.“;
- K. ker člen 9 PDEU določa, da Unija „pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti upošteva zahteve, ki so povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti in visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja“, in ker je pomembno, da se ta horizontalna klavzula v zadostni meri izvaja na vseh področjih politik, da bi lahko dosegli cilje iz člena 3 PEU; ker člen 174 PDEU določa da Unija razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, da bi pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj. Posebno pozornost namenja podeželju, območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva, ter otoškim, čezmejnimi in gorskimi regijam;
- L. ker je trenutno samo 7,5 milijona ljudi (3,1 % delovne sile EU) zaposlenih v drugi državi članici in ker so mladi verjetno najbolj mobilna skupina prebivalstva;
- M. ker se zaradi krize mala in srednja podjetja ter mikropodjetja pri dostopu do financiranja soočajo z izjemno visokimi stroški dostopa do financiranja in imajo zato pri tem težave, kar onemogoča njihovo rast in ustvarjanje delovnih mest; ker morajo zato Komisija in države članice podpreti razvoj malih in srednjih podjetij, in sicer s spodbujanjem pametne, trajnostne in vključujoče gospodarske rasti in kakovostnih delovnih mest v EU v skladu s cilji strategije Evropa 2020;
- 1. pozdravlja dejstvo, da se priporočila za posamezne države za leto 2014 ne osredotočajo več zgolj na pospeševanje fiskalne konsolidacije, ampak na krepitev pogojev za trajnostno rast in zaposlovanje; opozarja, da je v okviru sedanjega pakta za stabilnost in

rast še vedno prostor za spodbujanje gospodarske rasti v EU ter da je treba upoštevati razlike v gospodarskih in socialnih razmerah med državami članicami;

2. pozdravlja priznanje Komisije, da je treba nadaljevati fiskalno konsolidacijo na način, ki spodbuja rast, in diferencirano, da bodo države članice lahko ne le vlagale v rast in ustvarjanje delovnih mest, ampak se tudi spopadle z visokim dolgom, brezposelnostjo in izzivi staranja družbe;
3. poudarja zaposlitveni potencial zelenega gospodarstva, ki bi po ocenah Komisije lahko do leta 2020 ustvarilo 5 milijonov delovnih mest samo v sektorju energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije, pod pogojem, da bodo vzpostavljene ambiciozne podnebne in energetske politike; poziva države članice, naj v teh sektorjih zagotovijo zadosten obseg naložb in predvidijo, katere spretnosti delavcev bodo potrebne v prihodnosti; poziva Komisijo, naj izkoriščanje potenciala delovnih mest, ki ga ima zeleno gospodarstvo, vključi v letni pregled rasti za leto 2015 kot ključno prednostno nalogo;
4. pozdravlja, da Komisija upošteva razlike med državami članicami, ki so razvidne v nacionalnih programih reform, hkrati pa njo in države članice poziva, naj zlasti pri dodeljevanju sredstev posebno pozornost namenijo regijam, ki se nenehno soočajo z neugodnimi naravnimi ali demografskimi razmerami;
5. opozarja, da je Komisija priznala, da „visoka brezposelnost in velika socialna stiska spodkopavata človeški in socialni kapital Evrope, zato je potrebno odločno ukrepanje v daljšem časovnem obdobju“ (COM(2014)0400); poziva novo Komisijo, naj v proračunu v celoti upošteva kompromise s socialnega področja in področja brezposelnosti ter jih uskladi s cilji svežnja o socialnih naložbah;
6. poudarja, da socialnih politik in politik zaposlovanja ne bi smeli obravnavati le z vidika stroškov, pač pa bi morali biti pozorni tudi na strukturne reforme trga dela in dolgoročne koristi, da bi še naprej vlagali v družbo in državljanke ter si pri tem prizadevali doseči cilje strategije Evropa 2020 ter državam članicam in EU kot celoti zagotoviti prihodnost in stabilnost;
7. poudarja, da so plače sicer pomembna spremenljivka pri reševanju makroekonomskih neravnotežij v evroobmočju, niso pa samo orodje gospodarskega prilagajanja, pač pa predvsem dohodki, od katerih morajo delavci živeti; poziva Komisijo, naj zagotovi, da priporočila v zvezi s plačami ne bodo povzročila povečanja revščine zaposlenih ali plačnih neenakosti v posameznih državah članicah ali škodovala skupinam z nizkimi dohodki;
8. izraža globoko zaskrbljenost, ker je EU močno oddaljena od doseganja ciljev v zvezi z zaposlovanjem in socialnih ciljev strategije Evropa 2020, kar velja zlasti za cilj zmanjševanja revščine, saj se je med letoma 2010 in 2012 število ljudi, ki živijo v revščini, povečalo za 10 milijonov, namesto da bi se zmanjšalo; poziva novo Komisijo, naj uvede dosleden pristop in od držav članice zahteva, naj nemudoma poročajo o svojem napredku v zvezi s strategijo Evropa 2020; poziva države članice, naj v nacionalnih programih reform vzpostavijo natančno določene nacionalne strategije, da bi dosegli napredek v zvezi s strategijo Evropa 2020, predvsem na področju zmanjševanja revščine;

9. poziva k predhodni uskladitvi fiskalnih, gospodarskih in socialnih politik, ki se priporočajo v okviru evropskega semestra, zlasti v letnem pregledu rasti in v priporočilih za posamezne države;
10. je seznanjen z delom Komisije v zvezi s socialnim stebrom ekonomske in monetarne unije, ki je del procesa, s katerim bi v sedanje strukture mehanizmov gospodarskega upravljanja vključili socialno razsežnost; poziva, naj se to nadaljuje na še ambicioznejši način, da bi zmanjšali brezposelnost, revščino in socialno izključenost ter preprečili socialni damping; poziva Komisijo in države članice, naj gospodarske ukrepe, ki se izvajajo v procesu evropskega semestra, uskladijo s socialnimi cilji strategije Evropa 2020 in socialnimi načeli iz Pogodb;
11. pozdravlja dejstvo, da Komisija za letošnja priporočila za posamezne države uporablja nov pregled stanja na področju zaposlovanja in socialnem področju, zlasti navedbo splošne stopnje brezposelnosti, stopnje brezposelnosti mladih ter deležev oseb, ki niso zaposlene in se ne izobražujejo ali usposabljujejo; ugotavlja, da so ti kazalniki zgolj analitični; poziva, naj se v pregled stanja vključijo dodatni kazalniki, kot so kakovost dela, raven revščine otrok, dostop do zdravstvenega varstva in brezdomstvo; poziva, naj imajo ti kazalniki dejanski vpliv na celoten proces evropskega semestra;
12. poziva Komisijo in Svet, naj še naprej izboljšujeta kazalnike za spremljanje socialne, okoljske in inovacijske razsežnosti strategije Evropa 2020 v okviru evropskega semestra; poziva Komisijo, naj nadaljuje razpravo o številu in razvoju socialnih in zaposlitvenih kazalnikov, glede na to, da sta gospodarski in socialni vidik EU dve plati iste medalje, oba pa imata osrednjo vlogo v razvoju EU;
13. ponovno poziva, da se ministri evroskupine za zaposlovanje in socialne zadeve sestajajo pred vrhovi držav evroobmočja, kadar koli je potrebno, da se zagotovi popolnejša obravnava socialnih vprašanj in vprašanj zaposlovanja v razpravah organov evroobmočja in pri njihovem odločanju ter da bi prispevali k srečanjem voditeljev držav in vlad evroobmočja; meni, da so pomembna tudi skupna srečanja svetov EPSCO in ECOFIN, namenjena oblikovanju skladnega stališča, kadar je to potrebno;
14. pozdravlja priznanje Komisije, da so imeli ukrepi za fiskalno konsolidacijo, ki so bili sprejeti, da bi zagotovili ne le vzdržnost gospodarstva nekaterih držav članic, pač pa celotnega evropskega gospodarstva, resen in daljnosežen vpliv na zaposlovanje in socialne razmere v EU; poziva k večjim prizadevanjem za izpolnitev obveznosti na področju zaposlovanja in socialnem področju, določenih v Pogodbah in Listini EU o temeljnih pravicah; poziva Agencijo EU za temeljne pravice, naj natančno oceni učinek teh ukrepov na človekove pravice in izda priporočila v primeru kršitev listine;

Zaposlovanje

15. pozdravlja, da Italija kot predsedujoča država članica načrtuje konferenco na ravni voditeljev držav ali vlad o zaposlovanju, zlasti mladih, kot je navedeno tudi v sklepih izrednega zasedanja Evropskega sveta z dne 30. avgusta 2014;
16. pozdravlja že omenjeno zmanjšanje stopnje brezposelnosti v nekaterih državah članicah; vendar opozarja, da strategija Evropa 2020 natančno določa, da je številka, ki jo je treba

- spremljati, stopnja zaposlenosti, in obžaluje, da veljavni kazalniki stopnje zaposlenosti ne odražajo natančno dejanskih razmer na trgih dela v EU;
17. je seznanjen, da Komisija opozarja na potrebo po strukturnih reformah, s katerimi bi zlasti v času visoke brezposelnosti izboljšali okvirne pogoje za rast in delovna mesta, in da bi se z dokončanjem enotnega trga odprlo veliko možnosti tako na nacionalni kot evropski ravni;
 18. poziva novo Komisijo, naj okrevanje zaposlovanja določi za absolutno prednostno nalogo, tako da oblikuje ambiciozno in celostno strategijo za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, v kateri bi morali sodelovati vsi novi komisarji; meni, da bi moral komisar za zaposlovanje in socialne zadeve v ta namen pripraviti načrt, ki bo segal na vsa področja politik in vključeval konkretne ukrepe za spodbujanje kakovostnih zaposlitev;
 19. meni, da EU ne more ponovno doseči konkurenčnosti samo z zmanjševanjem stroškov, pač pa je treba povečati tudi naložbe v raziskave in razvoj, izobraževanje in pridobivanje spretnosti ter učinkovito rabo virov; zahteva večjo prilagodljivost in dinamičnost trgov dela, da se bo mogoče prilagajati motnjam v gospodarskih razmerah, ne da bi povzročili kolektivna odpuščanja in pretirano prilagajanje plač; opozarja, da je kupna moč številnih delavcev EU močno skopnela, prihodki gospodinjstev so se znižali in notranje povpraševanje je upadlo; meni, da mora EU za obnovitev konkurenčnosti našega gospodarstva razmisliti tudi o strategijah, ki se osredotočajo na druge proizvodne stroške, spremembe cen in profitne marže, ter medsektorske politike za spodbujanje inovacij, produktivnosti in odličnosti;
 20. je zaskrbljen zaradi vse večjih neenakosti v premoženju in prihodkih, zaradi katerih se zmanjšujejo kupna moč, domače povpraševanje in naložbe v realno gospodarstvo; poziva države članice, naj v nacionalne programe reform vključijo ukrepe za zmanjševanje teh neenakosti, da bi spodbudile rast, zaposlovanje in socialno kohezijo;
 21. poudarja, da je treba davčno breme preložiti z dela na druge oblike vzdržne obdavčitve, da bi spodbudili rast in ustvarjanje delovnih mest;
 22. pozdravlja priporočila Komisije za posamezne države na področju okoljske obdavčitve in države članice poziva, naj jih izvajajo, pri tem pa poskrbijo, da bo to koristilo zlasti osebam z nižjimi prihodki; poudarja, da imata preusmeritev obdavčitve z dela na okoljsko obdavčitev in postopno ukinjanje okolju škodljivih subvencij pozitivne učinke na proračun, zaposlovanje, socialo in okolje; poziva Komisijo, naj v prihodnjem letnem pregledu rasti okoljsko obdavčitev določi za prednostno nalogo;
 23. je zaskrbljen, da finančna razdrobljenost evroobmočja ponekod ogroža rast in vzdržnost malih in srednjih podjetij; poziva, naj se ponovno vzpostavi posojilna zmožnost gospodarstva, ki malim in srednjim podjetjem omogoča naložbe in ustvarjanje delovnih mest, ter naj se malim in srednjim podjetjem olajša dostop do podjetništva in programov, kot sta Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja in Obzorje 2020;
 24. poziva države članice, naj odpravijo nepotrebno upravno breme in birokracijo za samozaposlene, mikropodjetja in mala in srednja podjetja ter izboljšajo pogoje za ustanovitev novih podjetij;

25. poziva Komisijo, naj nemudoma na podlagi člena 9 PDEU izvede obljubljeni načrt naložb v višini 300 milijard EUR in oceni, ali ta znesek zadostuje za obnovev polnega potenciala EU za rast, konkurenčnost in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest;
26. pozdravlja poziv Komisije v krovnem sporočilu o priporočilih za posamezne države na ravni EU k večjemu vlaganju v raziskave in razvoj, inovacije, izobraževanje, večšine in aktivne politike trga dela, skupaj z energijo, prometom in digitalnim gospodarstvom;
27. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo industrijo EU z uporabo prilagodljivejše politike konkurence v korist konkurenčnosti in zaposlovanja, skupaj z načrtom ekološke in digitalne tranzicije; ponovno poziva Komisijo, naj po posvetovanju s socialnimi partnerji pripravi predlog pravnega akta o zagotavljanju informacij delavcem ter posvetovanju z njimi in predvidevanju ter upravljanju prestrukturiranja, da bi zagotovili gospodarsko in socialno odgovorno prilagoditev spremembam industrije EU, in sicer na način, ki bo ohranil pravice delavcev, ne da bi podjetjem, zlasti malim in srednjim podjetjem, naložil pretirano regulativno breme;
28. je zaskrbljen, ker v številnih državah članicah in sektorjih izgubo delovnih mest spremlja nižanje kakovosti delovnih mest, povečanje ovir za zaposlitev in poslabšanje delovnih standardov; poudarja, da si morajo Komisija in države članice namensko prizadevati za izboljšanje kakovosti delovnih mest, da bi uskladili znanje in spretnosti s potrebami trga dela; poziva Komisijo in države članice, naj si namensko prizadevajo za rešitev težav, ki jih povzročajo neprostoVOLjne pogodbe za skrajšan delovni čas in neprostoVOLjna zaposlitev za določen čas, prekarne pogodbe (na primer pogodbe brez določenega delovnega časa), navidezna samozaposlitev in delo na črno; zato pozdravlja pobudo Komisije o evropski platformi o delu na črno; ponovno poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo imele osebe, ki opravljajo prekarno delo, so zaposlene s pogodbami za določen čas ali pogodbami o zaposlitvi za skrajšan delovni čas, pa tudi samozaposlene osebe, temeljne pravice in ustrezno socialno varstvo;
29. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo njene politične smernice spodbujale reforme trga dela, ki naj bodo med drugim usmerjene v zmanjšanje segmentacije, lažje prehajanje iz ene zaposlitve v drugo, boljše vključevanje ranljivih skupin na trg dela, zmanjševanje revščine zaposlenih, spodbujanje enakosti spolov, krepitev pravic delavcev z netipičnimi pogodbami in zagotavljanje večjega socialnega varstva za samozaposlene delavce;
30. ugotavlja, da je Komisija v svojem letnem poročilu o zaposlovanju in socialnih razmerah v EU za leto 2013 poudarila pomen izdatkov za socialno varstvo kot zaščite pred socialnimi tveganji; opozarja na pomen avtomatskih stabilizatorjev pri obravnavi asimetričnih šokov, preprečevanja pretiranega izčrpanja nacionalnih sistemov socialne varnosti in s tem krepitev trajnosti ekonomske in monetarne unije kot celote; poziva Komisijo, naj v svoja priporočila za posamezne države vključi pomen ohranjanja močnih avtomatskih stabilizatorjev v državah članicah zaradi njihove izjemne vloge pri ohranjanju socialne kohezije in spodbujanju notranjega povpraševanja in ekonomske rasti; ponovno poziva Komisijo, naj pripravi zeleno knjigo o samodejnih stabilizatorjih v evroobmočju;
31. je seznanjen z namero italijanskega predsedstva Evropskega sveta, kot je zapisana v njegovem programu, da bo začelo razpravo o samodejnih stabilizatorjih na ravni EU in da

bo posebno pozornost namenilo morebitni vzpostavitvi sistema nadomestil za brezposelnost v evroobmočju;

32. poudarja pomen aktivnih in vključujočih politik trga dela kot strateškega orodja za spodbujanje zaposlovanja v sedanjih razmerah; izraža globoko zaskrbljenost, ker je več držav članic kljub naraščajoči stopnji brezposelnosti zmanjšalo proračunska sredstva za financiranje teh politik; poziva države članice, naj v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji povečajo obseg in učinkovitost aktivnih politik trga dela;
33. pozdravlja Sklep št. 573/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o boljšem sodelovanju med javnimi zavodi za zaposlovanje (JZZ); je seznanjen s predlogom o uredbi EURES (Evropski portal za zaposlitveno mobilnost) iz januarja 2014; poziva Parlament in Svet, naj se nemudoma posvetujeta o reformi, da bi EURES lahko postal učinkovit instrument za spodbujanje prostega gibanja znotraj EU v skladu z določbami Uredbe (EU) št. 1296/2013 ter da bi spodbudili raznolikost; opozarja, da mora mobilnost ostati prostovoljna in ne sme omejevati prizadevanj za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in mest za usposabljanje na kraju samem; poudarja, da so zanesljive strokovne informacije o pogojih dela in življenjskih razmerah v drugih državah članicah osnovni pogoj za dobro delovanje Evropskega gospodarskega prostora;
34. poudarja, da vse več delavcev, zlasti mladih, zapušča svojo državo, da bi našlo možnost zaposlitve v drugih državah članicah; poziva Komisijo, naj skupaj z državami članicami spodbuja mobilnost delavcev znotraj EU, da bi zagotovili prosto gibanje, obenem pa ostali zvesti načelu enakopravne obravnave ter zavarovali plače in socialni standard; poziva države članice, naj vzpostavijo socialne in delovne pogoje, ki bodo v skladu s strategijo Evropa 2020;
35. je zaskrbljen, da ponudba spretnosti in znanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ne bo zadovoljila vse večjega povpraševanja podjetij v prihodnjih letih in bo zmanjšala zmožnost delovne sile EU za prilagajanje in napredek; poziva države članice, naj vlagajo v posodobitev sistemov izobraževanja in usposabljanja, vključno z vseživljenjskim učenjem, zlasti na področju dualnih sistemov učenja, ter naj olajšajo prehod iz izobraževanja v zaposlitev;
36. meni, da je treba izboljšati vodstvena, upravljavska in podjetniška znanja in spretnosti med mladimi, da bi nova podjetja in zagonska podjetja lahko izkoristila nove trge in uresničila svoj potencial za rast ter da bi mladi postali delodajalci in ne le delojemalci;
37. ugotavlja, da so bančna posojila še vedno najpogostejši vir financiranja v EU; vseeno meni, da nove oblike financiranja – prek inovativnih programov in nebančnih poti, kot so množično financiranje, poslovni angeli za mala in srednja podjetja, medsebojna posojila, mikroposojila, zlahka dostopne mikroposojilne agencije in druga orodja, ki lahko zagotovijo nujno potrebne naložbe, da lahko zagonska podjetja ter mala in srednja podjetja rastejo in ustvarjajo delovna mesta – prinašajo resnične koristi;
38. pozdravlja zmanjšanje stopnje brezposelnosti mladih, vendar poudarja, da je še vedno na skrb zbujajoči ravni: 22 % v EU-28 in 23,1 % v evroobmočju; poudarja skrb zbujajoče razlike med državami članicami (7,8 % v Nemčiji in 56,3 % v Grčiji (aprila 2014)); poudarja, da sta se povečala tudi negotovost zaposlovanja in podzaposlenost, pri tem pa

je treba upoštevati, da, četudi mladi najdejo zaposlitev, številni – povprečno 43 % v primerjavi s 13 % odraslih delavcev – delajo v prekarnih pogojih ali neprostoovoljno s skrajšanim delovnim časom; je zaskrbljen tudi zaradi vse večje stopnje mladih brezposelnih brezdomcev v številnih državah članicah;

39. pozdravlja omembo jamstev za mlade v večini priporočil za posamezne države; poziva Komisijo, naj pozorno spremlja izzive, opredeljene v priporočilih za posamezne države za leto 2014, in sicer glede kakovosti ponudb, pomanjkanja dejavnega terenskega dela z mladimi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo, glede upravnih zmogljivosti javnih služb za zaposlovanje ter pomanjkanja učinkovitega sodelovanja z vsemi ustreznimi partnerji, obenem pa naj opredeli primere najboljše prakse, ki bodo služili kot referenčno merilo za izboljšanje programov; poziva k večji preglednosti pri spremljanju izvajanja, ostrejši obravnavi držav, ki na tem področju ne kažejo napredka, ter boljši uporabi okrepljenega financiranja v začetni fazi; v zvezi s tem poudarja, da bi morala biti pobuda za zaposlovanje mladih spodbuda vsem državam članicam, da bi za financiranje širših projektov, povezanih z mladimi, predvsem tistih, ki obravnavajo boj proti revščini in socialni izključenosti, uporabile Evropski socialni sklad;
40. poziva Komisijo, naj predlaga evropski okvir, ki bo uvedel minimalne standarde za izvajanje jamstev za mlade, vključno s kakovostjo pripravništev in delovnih mest, dostojnimi plačami za mlade in dostopom do storitev za zaposlovanje, ter bo zajemal mlade v starosti med 25 in 30 let; poziva države članice, naj razpoložljivi proračun učinkovito uporabijo in naj nemudoma začnejo izvajati jamstva za mlade; poziva Komisijo in države članice, naj jamstva za mlade določijo za prednostno nalogo, saj so proračunska sredstva v začetni fazi okrepljena; poziva k povečanju razpoložljivega proračuna med obljubljenim vmesnim pregledom večletnega finančnega okvira, pri čemer je treba upoštevati, da je Mednarodna organizacija dela ocenila, da je za rešitev težav glede brezposelnosti mladih v evroobmočju potrebnih 21 milijard EUR; to povečanje razume kot nujno naložbo glede na ogromne letne gospodarske izgube zaradi pomanjkanja ukrepov proti brezposelnosti mladih, ki dosegajo 153 milijonov EUR, kar je 1,2 % BDP EU (Eurofound, 2012)¹;
41. poudarja, da je treba spodbujati praktične veščine in dualni sistem poklicnega usposabljanja, ki mladim ponuja več možnosti za zaposlitev;
42. poziva države članice, naj na vseh ravneh izboljšajo sodelovanje med podjetji in izobraževalnim sektorjem;
43. je seznanjen s priporočili Sveta iz marca 2014 o kakovostnem okviru za pripravništva, da bi preprečili diskriminacijo in izkoriščanje mladih delavcev; poziva Komisijo in države članice, naj v okviru evropskega semestra ta priporočila vključijo v nacionalne programe reform in priporočila za posamezne države;

¹ Eurofound (2012), „NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe“ (NEET – Mladi, ki niso zaposleni ter se ne izobražujejo ali usposabljujejo: značilnosti, stroški in odzivi politike v Evropi), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

44. z zaskrbljenostjo opaza, da so stopnje brezposelnosti žensk višje od skupnih stopenj (11,7 % v EU-18 in 10,4 % v EU-28, v primerjavi z 11,5 % v prvem in 10,2 % v drugem primeru); zato poziva k oblikovanju specifičnih načrtov za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest s ciljno usmerjenimi ukrepi za ženske; poziva k vključevanju načela enakosti spolov v priporočila in poudarja, da druga priporočila ne smejo ogroziti enakosti spolov in udeležbe žensk na trgu dela; poziva k oblikovanju specifičnih priporočil za zmanjšanje razlik v plačilu in pokojnini med spoloma, ki ni le breme za gospodarstvo in konkurenčnost, ampak tudi znak socialne nepravilnosti;
45. pozdravlja priporočila za povečanje udeležbe žensk na trgu dela; poziva Komisijo, naj v naslednji letni pregled rasti vključi širši vidik enakosti spolov in ne zgolj stopnjo zaposlenosti; poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo segregacijo na trgu dela in neenako porazdelitev odgovornosti; poziva k cenovno dostopnim in kakovostnim javnim storitvam na področju varstva otrok in nege vzdrževanih oseb, ki bodo negovalcem, zlasti ženskam, omogočile vrnitev na delovno mesto in olajšale usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;
46. poziva države članice, naj bodo zlasti pozorne na višjo stopnjo brezposelnosti med zapostavljenimi skupinami ter naj prednostno obravnavajo vprašanje dostopa do trga dela ter vključevanja vanj in splošnega upoštevanja politik dostopa in vključevanja, saj je zaposlitev bistveni pogoj za uspešno vključevanje;
47. izraža globoko zaskrbljenost, ker je za dolgoročno brezposelne in starejše delavce stopnja brezposelnosti višja, soočajo pa se tudi z dodatnimi težavami pri ponovnem vstopu na trg dela; poziva države članice, naj za pomoč tem delavcem pri ponovnem vstopanju na trg dela v celoti uporabijo Evropski socialni sklad;
48. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v številnih primerih delavci, starejši od 40 let, v službi niso deležni ustreznega usposabljanja in nadaljnjega izobraževanja; zato poziva delodajalce, socialne partnerje in nacionalne vlade, naj na trgu dela izvajajo pristne koncepte in ukrepe vseživljenjskega učenja, da bi čim prej dosegli opazen napredek pri kvalificiranosti starejših delavcev;

Revščina in socialna izključenost

49. pozdravlja tista priporočila za posamezne države, ki so namenjena povečanju ustreznosti in kritja shem minimalnega dohodka, varnostnih mrež ter socialnega varstva, in več priporočil za posamezne države v zvezi s politikami vključevanja na trg dela; vendar meni, da neenakomerna in slabotna rast, ki jo Komisija pričakuje v letih 2014 in 2015, sama ne bo mogla odpraviti učinkov, ki so jih imele kriza in njene posledice na boj proti revščini ter socialni izključenosti in na doseganje ciljev strategije Evropa 2020; poziva države članice, naj skrbno spremljajo priporočila, jih upoštevajo in predlagajo specifične ciljne ukrepe v okviru nacionalnih programov reform za boj proti revščini, zlasti brezdostnosti in revščini otrok;
50. poziva Komisijo, naj evropski semester močneje poveže s socialnimi cilji strategije Evropa 2020; meni, da bi bilo treba v okviru nacionalnih programov reform poročati o napredku pri doseganju nacionalnih ciljev za zmanjševanje revščine in prikazati prispevek k skupno dogovorjenemu krovnemu cilju s tega področja v okviru strategije

Evropa 2020; poziva Komisijo, naj v prihodnje za vse države članice pripravi specifična priporočila o zmanjševanju revščine za posamezne države; poziva države članice, naj pripravijo posebne ukrepe za socialno vključevanje in proti diskriminaciji, s katerimi bi zmanjšale revščino v skupinah, ki jim najbolj grozi socialna izključenost; poziva države članice, naj v skladu z nacionalno prakso sprejmejo celovito strategijo za dejavno vključevanje, in sicer z zagotovljenim minimalnim dohodkom in sistemom socialne varnosti, tudi z določbami v kolektivnih pogodbah ali nacionalni zakonodaji;

51. upošteva priporočilo Sveta z dne 9. in 10. decembra 2013 o učinkovitih ukrepih za vključevanje Romov v državah članicah, poziva države članice, naj izvajajo dolgoročne, ciljno usmerjene in celovite ukrepe za zmanjšanje socialne in gospodarske odrinjenosti romskih skupnosti, zlasti s sprejetjem ukrepov za njihovo vključevanje na trg dela – tudi z okrepljenimi povezavami med socialno pomočjo in aktivacijo, izboljšano prisotnostjo romskih otrok v šolah in zmanjšanjem šolskega osipa;
52. poziva Komisijo, naj se z uvedbo jamstva proti revščini otrok nemudoma spoprime s skrb zbujajočim širjenjem tega pojava v Evropi; meni, da je tovrstno jamstvo izrednega pomena, da bi zaščitili otroke, ki trpijo posledice sedanje gospodarske in socialne krize;
53. obžaluje, da so bila priporočila Komisije o pokojninah oblikovana brez upoštevanja stališča Parlamenta o zeleni in beli knjigi o pokojninah; poudarja, da je za pokojninske reforme potrebna politična in socialna kohezija, da se je o njih treba pogajati s socialnimi partnerji, da bi bile uspešne, ter da je treba zasnovati, pripraviti in sprejeti celovite reforme pokojninskih sistemov držav članic, da bi zagotovili njihovo vzdržnost, hkrati pa ne ogrozili ustreznih ravni pokojnin in ostali zvesti gospodarskim in socialnim prednostnim nalogam strategije Evropa 2020;
54. meni, da je obžalovanja vredno, da zelo malo priporočil za posamezne države obravnava problematiko revščine zaposlenih ali brezdomstva; opozarja, da se pojavljajo nove oblike revščine v srednjem in delavskem razredu, ki se srečujeta s težavami pri plačevanju hipotek, kar povzroča vse pogostejše deložacije in zasege premoženja pod hipoteko; poziva Komisijo, naj v letnem pregledu rasti za leto 2015 izrecno obravnava vprašanje revščine zaposlenih in revščine tistih, ki imajo omejen dostop do trga dela ali ga sploh nimajo; priporoča, naj Komisija in države članice izvajajo integrirane politike s poudarkom na socialnih in cenovno dostopnih stanovanjih, učinkovite preprečevalne politike za zmanjšanje števila deložacij ter politike, ki obravnavajo vse večjo energijsko revščino;
55. pozdravlja dejstvo, da priporočila za posamezne države obravnavajo boj proti revščini otrok in cenovno ugodne storitve otroškega varstva, vendar poziva k več politikam, namenjenim družinam z nizkimi dohodki; poziva k več priporočilom o strategijah za socialno vključevanje, tudi boju proti najskrajnejšim oblikam revščine, kot je brezdomstvo;
56. je seznanjen s tem, da Komisija podpira strategije dejavnega vključevanja; meni pa, da morajo te zajemati ukrepe za vključevanje invalidov in oseb z zmanjšano delovno zmožnostjo na trg dela; spodbuja države članice, naj razmislijo o dodani vrednosti spodbujanja delodajalcev k temu, da bi zaposlovali ljudi, ki so najbolj oddaljeni od trga dela, in sicer z dobro uravnoteženo kombinacijo odgovornosti in podpornih mrež, v

katerih bi bili zajeti vsi akterji, ki sodelujejo pri razvijanju politike trga dela v državah članicah;

57. poziva Komisijo, naj podpre učinkovito in smotrno uporabo sredstev EU za zmanjšanje revščine s pristopom v obliki partnerstev s civilno družbo; poziva države članice, zlasti tiste z najvišjimi stopnjami brezposelnosti in revščine, naj razmislijo o tem, da bi 25 % svojih kohezijskih sredstev uporabile za programe v zvezi z Evropskim socialnim skladom; glede na visoko stopnjo revščine tudi zahteva, da se oceni, ali ima Evropski sklad za pomoč najbolj ogroženim na voljo dovolj sredstev – če ne, je treba pri vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira razmisliti o morebitnem povečanju njegovih sredstev;
58. soglaša s Komisijo, da morajo države članice brezdomstvo obravnavati s celostnimi strategijami, ki bodo temeljile na preprečevanju, pristopu z zagotavljanjem stanovanj, pregledu predpisov in prakse pri deložacijah ter preprečevanju kriminalizacije brezdomcev; poziva k izboljšanju meddržavne izmenjave primerov najboljše prakse in k vzajemnemu učenju ter priznava pomembno vlogo programa Progress pri tem;
59. pozdravlja priporočilo o naložbah v izobraževanje, vendar je zaskrbljen, ker je več kot 20 držav članic zmanjšalo izdatke za izobraževanje v relativnem smislu (kot delež BDP) in s tem ogrožajo svojo rast, možnosti ustvarjanja delovnih mest ter svojo konkurenčnost; opozarja, da bo zmanjšanje tovrstnih naložb povečalo strukturne slabosti EU zaradi neskladja med vse večjo potrebo po visokokvalificiranih delavcih in dejstvom, da je v številnih državah članicah visok delež delovne sile zdaj nizkokvalificiran;
60. je seznanjen s priporočilom Komisije za reformo sistemov zdravstvenega varstva, da bi ti lahko uresničili cilje zagotavljanja splošnega javnega dostopa do visokokakovostnega varstva na stroškovno učinkovit način ter zagotovili njihovo finančno trajnost;

Demokratična legitimnost

61. ponovno poziva k obsežnejšemu in strukturiranemu vključevanju deležnikov civilne družbe na nacionalni ravni in ravni EU, da se zaščiti legitimnost in izboljša učinkovitost evropskega semestra; v zvezi s tem z zanimanjem pričakuje, da bodo, kot načrtuje Komisija, pred sprejetjem letnega pregleda rasti za leto 2015 v okviru Odbora za socialni dialog vključeni socialni partnerji;
62. kritizira dejstvo, da niso vse države članice vključile nacionalnega parlamenta in nacionalnih socialnih partnerjev ter civilne družbe v pripravo programov nacionalnih reform; poziva države članice, naj v svoje nacionalne programe reform vključijo podroben pregled sodelujočih in na kak način so sodelovali; poziva Komisijo, naj preuči različne primere nacionalne prakse v parlamentarnih postopkih in vključenost deležnikov v evropskem semestru;
63. izraža zaskrbljenost, ker za države članice s programom finančne pomoči niso bila podana priporočila o ciljnih strategije Evropa 2020; poziva Komisijo, naj oceni učinek programa ekonomskega prilagajanja na napredek pri doseganju krovnih ciljev strategije Evropa 2020 in predlaga spremembe, s katerimi se bo program prilagajanja uskladil s cilji strategije Evropa 2020.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	30.9.2014
Izid končnega glasovanja	+: 41 -: 5 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Guillaume Balas, Beatriz Becerra Basterrechea, Tiziana Beghin, Vilija Blinkevičiūtė, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lambros Fundulis (Lampros Fountoulis), Arne Gericke, Marian Harkin, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Daniela Aiuto, Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Deirdre Clune, Tania González Peñas, Sergio Gutiérrez Prieto, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Evelyn Regner, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Gabriele Zimmer